

faae sin behørigte Indskydelse. Hertil skal jeg indskrænke mine Bemærkninger med Hensyn til dette Forslag.

Solberg: Jeg skal udtale mig ganske korteligt, da jeg troer, at de Principer, som indeholdes i dette Lovforslag, ere ved andre Leiheder og paa anden Maade vidtløftigt gjen-nemgaaede. Den ærede Ade Landstingsmand for Kjøbenhavn (Madvig) har brugt flere meget haarde Udtryk om Lovforslagets Bestem-melser, at man som Eier af 32 Tønder Hart-korn kun kunde indtræde i Sogneforstanderska-bet ved Valg. Han har kaldt det uretsfærdigt og sagt, at det var Uret, at de ikke maatte indtræde som selvskrevne Medlemmer. Jeg vilde dog tillade mig at gjøre den ærede Landstings-mand opmærksom paa, hvorledes Sagen stiller sig i Kjøbstadcommunerne; der kan en Mand eie en Eiendom af forholdsvis langt større Værdi end en Gaard paa 32 Tønder Hart-korn; og saavidt jeg erindrer — jeg kan maa-skee tage Theil og jeg vilde gjerne lade mig be-lære — har en saadan Mand ikke større Ret til at indtræde i Communalbestyrelsen end en hver anden Borger, som kun har en lille Eiend-om; men jeg kan dog ikke forstaae og ikke begribe, hvorledes det, der ikke er Uret i Kjøb-stadcommunerne, skal være Uret paa Landet; det forekommer mig at være ganske og aldeles Gæt og det Samme. Naar det ærede Medlem endvidere har sagt, at man paa den Maade vilde savne mange dygtige Kræfter i Sogne-forstanderskaberne, da maa jeg dog gjøre op-mærksom paa, at man jo kan vælge dem, der-som man anseer dem for dygtige. Det ærede Medlem har villet begrunde sin Mening der-paa, at han siger, at dersom en Mand boer uden for Sognet, saa vil man ikke kunne vælge ham; men jeg vil gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at hans Fuldmægtig skal boe i Kommunen, og altsaa kan man jo vælge ham, dersom han skal være af nogen særdeles

fremragende Dygtighed, og jeg vil ogsaa til-lade mig at gjøre opmærksom paa, at, om jeg end vil indrømme, at en Godseiers eller hans Forvalters Nærvarelse i Sogneforstanderskabet mange Gange har stiftet meget Godt, saa har den Omstændighed, at Godseieren eller Forval-teren, som selvskreven Medlem, skulle være i Sogneforstanderskabet og der forhandle Sa-gerne med Fæstebønderne, som i saa mange Henseender ere afhængige af ham, i mange Tilfælde været til stor Skade, hvorom det ærede Medlem aldeles ingen Kundskab kan have, men som vi Andre, der leve i disse Forhold, i det Hele meget bedre kunne bedømme. Naar det ærede Medlem har talt om, hvorledes det vilde stille sig med Hensyn til Heelstaten, da troer jeg, at det virkelig er en usnøden Betyrning, thi det er jo meget uvist, om vi faae nogen Heelstat; men skal det lægge Hindringer i veien for Heelstaten, at en Commune bestyres an-derledes i Danmark end i Slesvig eller Hol-steen, da vil jeg tillade mig at spørge det ærede Medlem, hvad han mener om vor Grundlov, om han da mener, at den skal behandles paa den samme Maade, fordi den ikke harmonerer med de Forsatninger, som gjælde for de andre Landsdele? De Grundsatninger, som det ærede Medlem har opstillet, hvorefter en Minister skal handle, naar han vil give en Lov, kan jeg ikke ganske gaae ind paa. Det har ikke været mig muligt, men det er vistnok en Mangel paa Opfattelse hos mig, det vil jeg villigen indrømme, ganske at opfatte den Tanke, som har foresvævet det ærede Medlem; men Me-ningen af, hvad han sagde, var omtrent den, at en Lov enten skulde samstemme med Mini-sterens inderligste Overbeviisning eller være af den Bestaaenhed, at den kunde være længe, eller at der skulde være en absolut Nødvendig-hed, hvorpå den skulde udgaae — saaledes troer jeg, at det omtrent blev udtrykt, — men jeg troer ikke, at dette altid er Tilfældet.